

Günün Piyasa Haritası

Küresel piyasalar güne, ABD-İran hattında diplomasi ihtimalinin yeniden fiyatlandığı bir zeminde giriyor. Son haftalarda piyasanın ana meselesi oldukça netti: Hürmüz'deki fiili aksama, enerji arzındaki sıkışma, petrol fiyatlarında yukarı yönlü baskı ve bunun küresel enflasyon beklentilerine nasıl yansıtacağı. Şimdi aynı hikayenin içinde yeni bir pencere açılmış durumda. Washington ve Tahran'ın savaşı sona erdirebilecek bir çerçeve üzerinde çalışması, piyasanın en azından kısa vadede "enerji şoku biraz hafifleyebilir mi?" sorusuna daha fazla ağırlık vermesine neden oluyor. Bu beklenti sadece haber akışında kalmadı; doğrudan fiyatlara da yansdı. Brent petrolün yüzde 8'e yakın düşerek 101 dolar civarına gerilemesi, ABD ham petrolündeki yüzde 7'yi aşan kayıp ve Avrupa doğal gazında yüzde 14'e varan sert geri çekilme, piyasanın ABD-İran anlaşması ihtimalini enerji arzındaki stresin gevşeyebileceği bir senaryo olarak satın aldığını gösteriyor. Burada yalnızca günlük arz-talep dengesi değil; enflasyon, merkez bankaları, tahvil faizleri ve risk iştahı kanalı aynı anda çalışıyor.

Altın ve gümüş tarafındaki fiyatlamalarda da rahatlama gözlemlendi. Ons altın güçlü yükselişin ardından 4.690 dolar civarında dengelenirken, gümüşte de yüksek seviyelerin korunduğu görülüyor. Fakat piyasa henüz diplomasi risk bitti noktasında değil. Trump'ın İran'la görüşmelere ilişkin daha yapıcı mesajlar vermesi ve İran'ın nükleer programı müzakere etmeye daha açık bir noktaya gelmesi tabii ki olumlu. Buna karşılık aynı açıklama setinde yeni saldırı tehdidinin korunması, fiyatlamaların neden hala kırılğan olduğunu anlatıyor. Uranyum zenginleştirme, yaptırımların gevşetilmesi, Hürmüz Boğazı'nın güvenliği ve İran'ın sürece vereceği resmi yanıt gibi başlıklar çözülmeden petrol ve gazdaki sert düşüşü kalıcı normalleşme diye okumak zor. Bu sabahın asıl sorusu da burada: Görülen hareket gerçek bir diplomatik çözümün ilk fiyatlaması mı, yoksa kırılğan bir pazarlık sürecine verilen hızlı bir piyasa refleksi mi?

Avrupa'da jet yakıtı sıkışması enerji şokunun reel sektöre taşındığını gösteriyor

Avrupa'da jet yakıtı arzına ilişkin sıkışma, Orta Doğu kaynaklı enerji baskısının sadece petrol grafikleriyle sınırlı kalmadığını, doğrudan ulaşım, turizm ve şirket karlılığına taşındığını gösteriyor. Brüksel Havayolları'nın elindeki jet yakıtının yalnızca 4 ila 6 hafta yeteceğini belirtmesi ve bu sürenin ötesinde tam kapasite faaliyet garantisi verememesi, Avrupa havacılık sektörü için operasyonel kırılğanlığın büyüdüğüne işaret ediyor. Avrupa rafinerilerinin jet yakıtı ihtiyacının tamamını karşılayamaması ve kalan kısmın Orta Doğu ile Körfez'den ithal edilmesi, Hürmüz'deki sevkiyat aksamasını Avrupa ekonomisi açısından daha hassas hale getiriyor. Petrol ve doğal gazda ABD-İran anlaşması umuduyla sert düşüş görülse de, bu haber akışı enerji şokunun geçmiş etkilerinin şirket bilançoları, uçuş iptalleri ve maliyet baskısı üzerinden bir süre daha hissedilebileceğini gösteriyor.

Vergi düzenlemesi üretim ve sermaye girişleri açısından destekleyici bir çerçeve sunuyor

Yurtiçinde vergi düzenlemelerini içeren kanun teklifinin kabul edilmesi, piyasalar açısından hem reel sektör hem de sermaye hareketleri kanalıyla izlenmesi gereken bir başlık. Sanayi sicil belgesine sahip ve fiilen üretim yapan kurumlar ile zirai üretim faaliyeti yürüten kurumların üretim kazançlarında kurumlar vergisi oranının yüzde 12,5'e indirilmesi, özellikle üretim odaklı şirketlerin net kar marjı ve yatırım iştahı açısından destekleyici okunabilir. Bunun Borsa İstanbul tarafında etkisi daha seçici olur; her şirket aynı ölçüde faydalanmaz, ama üretim ağırlığı yüksek ve vergi yükü bilançoda belirgin olan şirketlerde piyasa bu düzenlemeyi daha yakından fiyatlamak isteyebilir. Düzenlemenin bir diğer önemli tarafı, yurt dışındaki para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının belirli koşullarla Türkiye'ye getirilmesine

yönelik çerçeve. Bu başlık, likidite, sermaye girişi ve kayıtlı ekonomiye geçiş açısından destekleyici bir kanal açıyor. Vergi borçlarında taksit süresinin uzatılması da şirketler ve bireyler tarafında nakit akışı yönetimini bir miktar rahatlatılabilir. Yine de piyasa burada manşetten çok uygulamaya bakacaktır. Düzenlemenin bütçe dengesi, vergi tabanı, reel yatırım ve şirket bilançoları üzerindeki net etkisi görülmeden kalıcı bir fiyatlamaya üretmesi kolay değil.

Özetle

Bugünün ana piyasa hikayesi, ABD-İran hattında diplomasi ihtimalinin güçlenmesiyle enerji fiyatlarında görülen sert geri çekilme. Petrol ve doğal gazdaki düşüş, piyasanın Hürmüz kaynaklı arz baskısının hafifleyebileceği senaryosunu fiyatlamaya başladığını gösteriyor. Ancak Avrupa'da jet yakıtı sıkışmasının reel sektöre yansımaya devam etmesi, bu rahatlamamanın henüz tamamlanmış bir normalleşme için daha zamanın olduğunu da gösteriyor.

Küresel piyasalar açısından kritik değişken, görüşmelerin gerçek bir anlaşmaya dönüşüp dönüşmeyeceği olacak. Türkiye tarafında ise enerji fiyatlarındaki gevşeme enflasyon ve TCMB beklentileri açısından rahatlatıcı bir kanal açabilir. Buna karşılık içerde vergi düzenlemesinin üretim, sermaye girişi ve şirket bilançolarına etkisi Borsa İstanbul açısından ayrıca izlenecek. Piyasa bugün tek bir şeye bakmıyor; diplomasi, enerji, faiz beklentileri ve yurtiçi düzenlemeler aynı anda fiyatlamamanın içinde. Bu da günün hikayesini daha dengeli ama bir o kadar da hassas hale getiriyor.

EREN CAN UMUT
TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibariyle mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.